

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
24 червня 2021 року,
протокол № 14

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

24 червня 2021 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА ТУРИЗМУ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування

РОЗРОБНИКИ:

Доцентка кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування,
кандидатка економічних наук, доцентка
15 червня 2021 року, протокол № 15.

Дар'я АРЗЯНЦЕВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування
15 червня 2021 року, протокол № 15.

Завідувач кафедри, доктор економічних наук,
професор
15 червня 2021 року

Віктор СИНЧАК

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка
15 червня 2021 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
22 червня 2021 року, протокол № 9

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
22 червня 2021 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни		–	3
2.	Заплановані результати навчання		–	4
3.	Програма навчальної дисципліни		–	6
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	10
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	10
	4.2.	Аудиторні заняття	–	11
	4.3.	Завдання для самостійної роботи студентів	–	11
5.	Методи навчання та контролю		–	11
6.	Схема нарахування балів		–	12
7.	Рекомендована література		–	12
	7.1.	Основна література	–	12
	7.2.	Допоміжна література	–	13
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	13

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	24 Сфера обслуговування
2.	Код і назва спеціальності	–	242 Туризм
3.	Назва спеціалізації	–	спеціалізація не передбачена
4.	Назва дисципліни	–	Економіка туризму
5.	Тип дисципліни	–	обов'язкова
6.	Код дисципліни	–	ЗПО 9
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	другий
10.	Семестр	–	третій
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	4/120
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	48
	% від загального обсягу	–	40
	лекційні заняття (годин)	–	24
	% від обсягу аудиторних годин	–	50
	семінарські заняття (годин)	–	24
	% від обсягу аудиторних годин	–	50
	самостійна робота (годин)	–	72
	% від загального обсягу	–	60
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	2,6
	самостійної роботи	–	4
	3) заочна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	–
	% від загального обсягу	–	–
	лекційні заняття (годин)	–	–
	% від обсягу аудиторних годин	–	–
	семінарські заняття (годин)	–	–
	% від обсягу аудиторних годин	–	–

самостійна робота (годин)	– –
% від загального обсягу	– –
тижневих годин:	–
аудиторних занять	– –
самостійної роботи	–
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– -ЗПО 1 «Економічна теорія», ППО 4.1. «Основи туризмознавства»
2) супутні дисципліни	– ППО 4.2. «Організація туристичних подорожей»
3) наступні дисципліни	– ППО 10 «Туристична логістика», ППО 11 «Маркетинг в туризмі», ППО 12.1 «Менеджмент в туризмі», ППВ 4.4 «Облік та аудит», ППВ 4.5 «Аналіз діяльності туристичних підприємств», ППВ 4.6 «Розрахунки та платежі в туризмі», ППВ 5.4 «Організація рекреаційних послуг», ППВ 5.7 «Управління проектами в туризмі», ППВ 5.8 «Інноваційний та проектний менеджмент в туризмі», ППВ 5.9 «Планування та організація туристичного бізнесу», ППВ 6.11 «Міжнародна туристична індустрія», ППВ 7.9 «Економічна безпека туристичного бізнесу», ПП 2.3 «Практика переддипломна», Атестаційний екзамен, Бакалаврська робота.
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p>K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.</p> <p>K22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.</p> <p>K24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.</p> <p>K30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу</p>
Результати навчання	<p>ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p> <p>ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи</p>

	<p>суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання</p>
<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>	
<p>1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату економіки туристичного підприємства;
1.2)	пояснювати основні теоретичні основи організації господарської діяльності туристичного підприємства;
1.3)	характеризувати структуру та особливості ресурсного забезпечення діяльності туристичного підприємства;
<p>2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>	
2.1)	тлумачити зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть економіки туристичного підприємства;
2.2)	пояснювати економічні особливості функціонування різних видів туристичних підприємств;
2.3)	характеризувати фактори, які впливають на різні аспекти діяльності підприємств туристичної індустрії та механізми управління ними;
2.4)	пояснювати економічний механізм функціонування підприємств туризму в умовах ринкової економіки
<p>3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>	
3.1)	встановлювати зв'язок між соціально-економічними процесами та явищами в діяльності туристичного підприємства;
3.2)	застосовувати методи обґрунтування планів діяльності туристичного підприємства;
3.3)	формувати систему показників для оцінки окремих напрямів діяльності туристичного підприємства;
3.4)	визначати причини зниження ефективності діяльності туристичного підприємства, виділяти пріоритети розвитку;
3.5)	знаходити оптимальні умови використання ресурсів туристичного підприємства.
<p>4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i></p>	
4.1)	аналізувати умови функціонування туристичного підприємства та фактори, що впливають на господарську діяльність;
4.2)	аналізувати показники ефективності використання ресурсів, діяльності туристичного підприємства;
4.3)	аналізувати процеси формування та використання доходів і прибутків туристичного підприємства від різних напрямів його діяльності;
4.4)	визначати симптоми й причини банкрутства підприємства;
4.5)	здійснювати комплексний аналіз ефективності господарської діяльності туристичного підприємства, загрози банкрутства, рівня витрат тощо.

5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) узагальнювати результати проведеного аналізу, на основі яких формувати та обґрунтовувати пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності туристичного підприємства;
5.2) узагальнювати сучасні підходи до управління туристичним підприємством;
5.3) установлювати зв'язок між компонентами середовища туристичного підприємства та показниками ефективності;
5.4) збирати необхідну інформацію для прийняття управлінських рішень щодо господарської діяльності туристичного підприємства;
5.5) формувати критерії вибору показників ефективності господарської діяльності туристичного підприємства залежно від поставлених цілей, доцільності реалізації інноваційно-інвестиційного проекту.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати наявність та ефективність використання необоротних та оборотних активів суб'єкта господарювання;
6.2) оцінювати економічну ефективність туристичних продуктів та ресурсного потенціалу туристичних підприємств;
6.3) аналізувати фінансові результати діяльності туристичних підприємств;
6.4) аргументувати вибір альтернативних рішень;
6.5) мобілізувати резерви підвищення інтенсифікації та ефективності діяльності туристичного підприємства.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) генерувати альтернативи розвитку окремих напрямів діяльності туристичного підприємства та його стратегічних пріоритетів в цілому;
7.2) розробляти сучасні системи контролю за динамікою економічних показників;
7.3) розробляти організаційні структури управління туристичним підприємством, визначати фактори, що обумовлюють їх побудову;
7.4) пропонувати власні варіанти використання ресурсів туристичного підприємства.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Роль і місце туризму в структурі національної економіки

Роль та місце туризму в сучасному суспільстві. Вплив туризму на економіку та розвиток держави в цілому. Поняття економіки туризму: зміст, мета та завдання. Економіка туризму в системі прикладних наук про туристичне обслуговування населення. Економічні функції туризму. Потреби людини в туристичних послугах. Соціально-економічні фактори, що впливають на потреби людей в туристичних послугах. Туристичний бізнес як економічна система. Сучасний стан і перспективи розвитку туристичного бізнесу в Україні. Структура туристичного бізнесу. Обмежуючі фактори, що впливають на діяльність туристичних підприємств. Економічна політика держави в сфері туризму. Загальні показники оцінки туристичної діяльності. Міжнародні та регіональні туристичні організації.

Тема 2. Економіко-правові основи організації підприємницької діяльності в туризмі

Сутність та особливості підприємницької діяльності в туризмі Підприємство як об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування туристичних підприємств. Поняття економічного суверенітету, самоокупності та самофінансування.

Правові основи організації туристичного бізнесу в Україні. Види підприємства та їх

класифікація. Економічні особливості різних видів підприємств. Об'єднання підприємств.

Підприємницький вектор розвитку туризму. Сутність, структура та інструменти державного регулювання економіки туризму. Особливості функціонування туристичних підприємств в сучасних економічних умовах. Зовнішнє середовище функціонування підприємства, його характеристика. Загрози і небезпеки в діяльності підприємств туристичної сфери.

Державна підтримка розвитку підприємництва в Україні.

Тема 3. Економічна сутність туристичного продукту та виробнича програма туристичного підприємства

Виробнича програма туристичного підприємства: сутність і структура. Ресурсна основа виробничої програми. Алгоритм розробки виробничої програми. Принципи складання виробничої програми. Схема запуску замовлень при формуванні туристичного продукту. Етапи обґрунтування виробничої програми туристичного оператора.

Інформаційне забезпечення обґрунтування виробничої програми туристичного підприємства. Фактори, що визначають обсяги виробництва та реалізації продукції. Планування параметрів виробничої програми: послідовність, методи. Визначення необхідного й можливого обсягів виробництва та реалізації продукції. Оптимізація продуктової програми відповідно до стратегії розвитку підприємства. Якість туристичного продукту та його конкурентоспроможність. Планування продажу туристичного продукту.

Оперативне виробниче планування обсягів, ритмічності виробництва та сезонності реалізації продукції. Резерви зростання обсягів виробництва та реалізації продукції.

Товарна політика підприємства і механізм її здійснення. Життєвий цикл товару та його значення для розробки товарної політики туристичного підприємства. Формування асортименту товарів та управління ним. Розробка товарної марки та здійснення її правової охорони.

Тема 4. Майнові ресурси (активи) туристичного підприємства

Сутність активів туристичного підприємства та їх місце в системі ресурсного забезпечення діяльності. Класифікація активів туристичного підприємства. Характеристики туристичного підприємства, що визначають особливості формування його активів.

Поняття, склад та класифікація необоротних активів туристичного підприємства. Особливості необоротних активів туристичного підприємства як складової його ресурсів.

Сутність, класифікація та особливості відтворення основних засобів туристичного підприємства. Амортизація як інструмент відтворення основних засобів та джерело формування фінансових ресурсів: поняття, методи нарахування. Методичні інструменти оцінки стану, руху та ефективності використання основних засобів туристичного підприємства.

Нематеріальні активи туристичного підприємства: сутність, класифікація, призначення, особливості формування та відтворення.

Довгострокові фінансові інвестиції туристичного підприємства: поняття, класифікація, методи оцінки.

Оборотні активи туристичного підприємства: економічна сутність та класифікація. Відмітні характеристики оборотних активів як складової ресурсів туристичного підприємства. Поняття та особливості кругообігу оборотних активів туристичного підприємства. Сутність та методика оцінки виробничого, операційного і фінансового циклів туристичного підприємства.

Запаси як складова ресурсного забезпечення туристичного підприємства: сутність, класифікація, види вартості та методи оцінювання вибуття.

Дебіторська заборгованість підприємства як складова економічних ресурсів туристичного підприємства: сутність, склад, види вартості, призначення та класифікація.

Сутність і класифікація грошових активів туристичного підприємства та їх еквівалентів. Відмітні особливості грошових активів як складової майнових ресурсів туристичного підприємства. Особливості кругообігу грошових активів туристичного підприємства та

інструменти його забезпечення.

Методичні інструменти аналізу активів туристичного підприємства. Обґрунтування планового обсягу активів підприємства: завдання, етапи та методи. Резерви прискорення оборотності активів туристичного підприємства.

Тема 5. Трудові ресурси в туризмі

Трудові ресурси туристичного підприємства та характеристика їх видів. Принципи і завдання формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів в туризмі.

Оцінювання стану та ефективності використання трудових ресурсів в туризмі. Основні напрямки підвищення ефективності праці трудових ресурсів туристичного підприємства.

Державне й договірне регулювання оплати праці. Системи оплати праці та їх характеристика. Форми мотивації праці робітників. Тарифна система, її зміст, призначення та використання на підприємстві. Мінімальна заробітна плата і фактори, що її визначають. Державне регулювання мінімальної заробітної плати і її вплив на рівень ставок та окладів окремих робітників. Тарифна система, її зміст та умови використання. Сутність контрактної форми оплати праці.

Форми додаткової заробітної плати, особливості їх застосування на туристичних підприємствах з різними формами власності. Форми та системи преміювання на туристичному підприємстві. Соціальні виплати та пільги як стимулюючий фактор продуктивності.

Методичні інструменти аналізу чисельності та фонду оплати праці туристичного підприємства.

Зміст плану з праці та порядок його розробки. Обґрунтування потреби туристичного підприємства у трудових ресурсах. Штатний розклад, його призначення та порядок складання. Методи планування фонду оплати праці.

Шляхи раціоналізації витрат у складі фонду оплати праці туристичного підприємства.

Тема 6. Фінансові ресурси (капітал) туристичного підприємства

Фінансові ресурси туристичного підприємства: сутність, склад, класифікація та джерела формування. Місце фінансових ресурсів у складі ресурсів туристичного підприємства. Відмітні характеристики туристичного підприємства, що визначають особливості формування його фінансових ресурсів. Кругообіг фінансових ресурсів підприємства в процесі формування його капіталу.

Капітал як складова ресурсів туристичного підприємства: характеристика сутності з позицій різних підходів та принципи його формування. Класифікація капіталу туристичного підприємства.

Власний капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Особливості формування залежно від основних характеристик туристичного підприємства.

Позиковий капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Особливості формування залежно від основних характеристик туристичного підприємства.

Кредитування як механізм формування позикового капіталу підприємства: поняття, принципи, завдання. Особливості, форми та інструменти банківського і небанківського кредитування туристичного підприємства.

Поняття структури та вартості капіталу туристичного підприємства. Методичні підходи до оцінки ефекту фінансового важеля та середньозваженої вартості капіталу підприємства.

Методичні інструменти аналізу капіталу туристичного підприємства: поняття, завдання, етапи та основні методи. Планування обсягу і структури капіталу підприємства: сутність, етапи та методи. Резерви зростання капіталу туристичного підприємства.

Тема 7. Поточні витрати туристичного підприємства та собівартість туристичного продукту

Сутність понять витрати, поточні та капітальні витрати туристичного підприємства, виробнича собівартість продукції, послуг і робіт. Взаємозв'язок та взаємообумовленість ресурсів і поточних витрат туристичного підприємства. Класифікація поточних витрат.

Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення. Поняття калькулювання продукції туристичного підприємства. Вибір калькуляційних одиниць. Калькуляція собівартості і цін на туристичний продукт. Методичні аспекти обґрунтування собівартості туристичних послуг. Обґрунтування собівартості туристичних послуг за методом повних витрат. Особливості впливу змінних та постійних витрат на собівартість туристичного продукту. Особливості калькулювання собівартості продукції на підприємствах окремих галузей туристичного комплексу.

Методичні інструменти аналізу поточних витрат туристичного підприємства. Зміст і механізм дій виробничого лівериджу. Фактори, що впливають на формування поточних витрат підприємства. Шляхи раціоналізації складу витрат туристичного підприємства.

Методи планування поточних витрат туристичного підприємства. Кошторис витрат виробництва: поняття, склад та методика складання. Резерви раціоналізації поточних витрат туристичного підприємства.

Тема 8. Доходи та цінова політика туристичного підприємства

Сутність і роль доходу підприємств туристичного бізнесу. Економічний механізм формування й розподілу доходу. Особливості формування та класифікація доходів туристичного підприємства.

Сутність, механізм формування доходів від операційної діяльності туристичного підприємства. Особливості формування доходів від операційної діяльності в окремих галузях господарювання. Фактори, що впливають на доходи від операційної діяльності.

Поняття, сутність, роль цін і ціноутворення в економіці туризму. Методичні аспекти ціноутворення в туризмі. Моделювання ціноутворення для зовнішнього та внутрішнього туризму. Ціноутворення та якість в туризмі.

Методичні інструменти та послідовність аналізу доходів туристичного підприємства.

Планування доходів підприємства: поняття, завдання і послідовність. Етапи планування доходів туристичного підприємства. Методи планування доходів підприємства: особливості та умови їх застосування:

Політика оптимізації доходу туристичних підприємств. Поняття та класифікація резервів зростання доходів туристичного підприємства.

Тема 9. Фінансові результати діяльності туристичного підприємства

Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності туристичного підприємства. Місце прибутку в системі економічних показників діяльності підприємства. Сутність, види та джерела отримання прибутку в туристичному бізнесі. Механізм формування чистого прибутку туристичного підприємства у взаємозв'язку з основними видами його діяльності.

Показники рентабельності підприємств туристичного бізнесу та фактори, що їх визначають.

Методичні інструменти та послідовність аналізу прибутку туристичного підприємства.

Обґрунтування прибутку на плановий період: завдання та методичний інструментарій.

Резерви зростання прибутку підприємства: поняття, класифікація, методика оцінки.

Використання чистого прибутку туристичного підприємства.

Тема 10. Ефективність, конкурентоспроможність та економічна безпека туристичного підприємства

Поняття ефекту як результату діяльності туристичного підприємства, аналітичного

показника і критерію оцінки діяльності туристичного підприємства. Види ефекту. Ефективність діяльності підприємства: сутність та основні характеристики. Методичні засади оцінки ефективності діяльності туристичного підприємства. Поняття та систематизація показників ефективності діяльності туристичного підприємства.

Особливості оцінки ефективності основних видів діяльності туристичного підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової. Оцінка ефективності інвестиційних та інноваційних проектів туристичного підприємства.

Методи інтегральної оцінки ефективності діяльності туристичного підприємства.

Фактори та принципи підвищення ефективності діяльності підприємств туристичного комплексу. Методичні підходи визначення конкурентоспроможності туристичних підприємств. Напрями підвищення ефективності діяльності туристичного підприємства.

Сутність і фази розгортання кризи. Фактори, що обумовлюють виникнення кризи. Фінансово-економічні передумови та наслідки виникнення ситуації банкрутства. Види банкрутства підприємства.

Процедура розгляду та прийняття рішення у справі про банкрутство підприємства. Оцінювання та продаж майна підприємства-банкрута. Черговість задоволення вимог кредиторів у процесі ліквідаційної процедури.

Фінансова санація підприємства. Напрями фінансового оздоровлення суб'єктів господарювання. Система показників економічної безпеки підприємства.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС	Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Роль і місце туризму в структурі національної економіки	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
2.	Економіко-правові основи організації підприємницької діяльності в туризмі	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
3.	Економічна сутність туристичного продукту та виробнича програма туристичного підприємства	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
4.	Майнові ресурси (активи) туристичного підприємства	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
5.	Трудові ресурси в туризмі	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
6.	Фінансові ресурси (капітал) туристичного підприємства	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-

7.	Поточні витрати туристичного підприємства та собівартість туристичного продукту	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
8.	Доходи та цінова політика туристичного підприємства	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
9.	Фінансові результати діяльності туристичного підприємства	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
10.	Ефективність, конкурентоспроможність та економічна безпека туристичного підприємства	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
	Всього годин:	120	24	24	-	-	72	-	-	-	-	-	-

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Студенти денної форми навчання виконують індивідуальні завдання у формі наукової роботи.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Структура екзаменаційного білету включає 2 теоретичних питання, 5 тестових завдань, задача.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Аветисова А.О. Економіка підприємства. Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. 190 с.
2. Брич. В. Я. Організація туризму: підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 448 с.
3. Бугіль С.Я. Економіка туристичного підприємства: конспект лекцій. Львів : ЛНАУ, 2019. 106 с.
4. Власова Н.О., Краснокрутська Н.С. Економіка ресторанного господарства. Харків, Світ книг, 2015. 389 с.
5. Городня Т.А., Щербак А.Ф. Економіка туризму: теорія і практика: навч. посіб. Київ : Кондор-Видавництво, 2012. 436 с.
6. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2007. 224 с.
7. Економіка туризму: теорія та практика: підруч. / Мальська М.П. Рутинський М.Й., Білоус С.В., Мандюк Н.Л. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 544 с.
8. Економіка туризму: теорія та практика [Електронний ресурс] : підручник / М. П.

Мальська, М. Й. Рутинський, С. В. Білоус, Н. Л. Мандюк . Київ : Центр учбової літератури, 2014 . 539 с..

9. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 424 с.

10. Ткаченко Т.І., Гаврилюк С.П. Економіка готельного господарства і туризму: навч. посібник. Київ : КНТЕУ, 2010. 179 с.

11. Ніколайчук, О.А. Економіка туристичного підприємства : метод. рек. до вивч. дисц. / О.А. Ніколайчук; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. міжн. екон. та туриз. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 76 с.

12. Нохріна Л. А. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка та ціноутворення на підприємствах туріндустрії» (для студентів 4 курсу денної і заочної форм навчання напрямів підготовки 6.030601 «Менеджмент», 6.140101 «Готельно-ресторанна справа», 6.140103 «Туризм») / Л. А. Нохріна, С. А. Александрова, С. О. Погасій; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015. 111 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Гаркуша Н. М. Аналіз господарської діяльності : методичні вказівки у схемах, формулах та таблицях. Харків: ТОВ «Видавництво «Форт», 2018. 109 с.

2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

3. Економіка підприємства: навчальний посібник / Л.О.Болтянська, Л.О.Андрєєва, О.І. Лисак. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 668 с.

4. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропівного. Вид 3-тє, без змін. К.: КНЕУ, 2006. 528 с.

5. Іванілов О. С. Економіка підприємства. Підручник. Рекомендовано МОН України. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 728 с.

6. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності: навч. посіб. / Є. В. Козловський. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 272 с.

7. Левицька І. В. Економіка туризму: Навчальний посібник / І. В. Левицька, А. О. Климчук, Д. І. Басюк, Г. М. Тарасюк, О. С. Москвічова Житомир: Державний університет “Житомирська політехніка”, 2020. 488 с.

8. Петрович Й. М. Створення і функціонування суб’єктів підприємництва : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2015. 256 с.

9. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

10. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про утворення Ради туристичних міст і регіонів» від 09.02.2016 № 204. Відомості Верховної Ради України. URL :: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0204731-16>

11. Проект Закону України «Про сільський зелений туризм» № 4299 від 23.10.2003. Відомості Верховної Ради України. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=4299&skl=5

12. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року» від 16.03.2017 № 168-р. Відомості Верховної Ради України. URL :: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Всесвітня рада з туризму та подорожей. URL : <https://www.wttc.org/>
2. Всесвітня туристична організація. URL : <http://www2.unwto.org/>
3. Європейська туристична комісія. URL : <https://etc-corporate.org/>
4. Недержавна туристична організація у Великій Британії (ABTA – The Travel

- Association). URL : <https://www.abta.com/>
5. Американське товариство туристичних агентств (American Society of Travel Agents, ASTA). URL : <https://www.asta.org/>
 6. Німецька асоціація туризму (DTV-Deutscher Tourismusverband). URL : <https://www.deutschtourismusverband.de/>
 7. Японська асоціація туристичних агентств (JTA). URL : <https://www.mlit.go.jp/kankocho/en/about/index.html>
 8. Асоціація турецьких туристичних агентств «TÜRSAB». URL : <https://www.tursab.org.tr/>
 9. Туристична асоціація України. URL : <http://www.tau.org.ua/>
 10. Українська Асоціація туристичних агенцій. URL : <https://uata.com.ua/>
 11. Асоціація лідерів турбізнесу України (АЛТУ). URL : <http://altu.com.ua/Altu/About/>
 12. Асоціація ділового туризму України. URL : <http://btaukraine.com>
 13. Асоціація індустрії гостинності України. URL : <http://aigu.org.ua/>
 14. Всеукраїнська професійна спілка працівників туристичної галузі, санаторнокурортної сфери та готельного господарства. URL : <http://uttu.org.ua/>
 15. Громадська організація «Українська асоціація активного та екологічного туризму». URL : <https://uaeta.org/>
 16. Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація гідів». URL : <https://uaguides.com/>
 17. Громадська спілка «Асоціація сприяння розвитку гастрономічного та винного туризму в Україні». URL : <http://agvt.nuft.edu.ua/pro-nas/zagalna-informatsiya/>
 18. Спілка сільського зеленого туризму України. URL : <https://www.greentour.com.ua/history>
 19. Українська асоціація медичного туризму. URL : <https://uamt.com.ua/UA/>
 20. Всеукраїнська федерація роботодавців у сфері туризму України. URL : <http://www.frtu.org.ua/>
 21. Матеріали інтернет-сторінки Євростату. URL: [http:// ec.europa.eu](http://ec.europa.eu).
 22. Наукометрична база даних Web of Science. URL: <https://www.webofscience.com>
 23. Public Data. URL: <https://www.google.com.ua/publicdata/directory>
 24. Knoema. World Data Atlas. URL: <https://knoema.com/atlas/topics/Economy>

ОНОВЛЕНО:

доцентка кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування, кандидатка
економічних наук
23 серпня 2022 року

_____ Дар'я АРЗЯНЦЕВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування
23 серпня 2022 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри,
кандидатка економічних наук, доцентка
23 серпня 2022 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ